

ROČNÍK LIV. čís. **3**
Mezinárodní festival poezie 2018
Valašské Meziříčí

KRACH

DO KAPSY

MFP

3

KRÁSNÉ CHVÍLE S POEZIÍ

**Interpret slovy
autora promlouvá
za sebe**

Čtěte na str. 4

neprodejné
nie je na predaj
not for sale

V OBSAHU:

Jiříkovo vidění – Tři otázky pro Dušana Utinka
Co zanechala Karolína Světlá českým ženám?
Okénko Venduly Chalánkové – Poslední štek

Jiříkovo vidění

Brno, Brno... poezie plno

Ano, známe ten titulek i v jiné verzi, ale to v dané chvíli není podstatné. Je tu třetí vidění Jiříka, a pokud jste již četli první dvě pokračování, tak víte, že vás čeká poslední kus, na který jsem narazil při plnění letošní Čtenářské výzvy české webové Databáze knih. Na závěr jsem si udělal trochu radost. Bude to tedy bod výzvy číslo 18 – Kniha, jejíž děj se odehrává v Brně. Mám rád Brno a mám rád poezii, takže jsem zajásal, když mi Mr. Google doporučil sbírku s vsutku

mnohoslibným názvem **Kdybych vstoupil do Kauflandu, byl bych v Brně**. Jedná se o antologii, kterou poskládala Dora Kaprálová a obsahuje básně 65 českých autorů inspirované největší vesnicí naší republiky – Brnem.

Většina těchto básní postupně vycházela v páteční kulturní příloze MF Dnes, což vedlo k nápadu vydat celý seriál knižně. Zpočátku se tiskly i kousky již vydané a od autorů již nežijících, ale postupně si redakce zpřísnila podmínky a začala po autorech vyžadovat básně nepublikovanou a napsanou přímo pro tento účel. „V tomto smyslu byl jednoznačným rekordmanem pražský básník Vít Kremlička, který mi během dvanácti minut od odeslání e-mailové prosby napsal údernou

říkanku: *Když se blížím k Brnu / zjihlý vášní trnu / Spatřuji tam srnu / kterak čichá k drnu //*. Tuto rychlobáseň, která přesto nezapře soustředěnou melodičnost básníka, jsem často dávala za příklad těm, kteří se propadali do tvůrčích muk ze samotné představy napsat báseň na téma Brno. Z takových trýzní ale vznikaly kolikrát texty mně nejbližší. Například Dynkova o Kauflandu v Brně a Vrchotových Janovicích,“ píše Dora Kaprálová v předmluvě.

Z klasiků již dříve publikovaných se v antologii objeví Ivan Blatný, František Halas, Jan Skácel, Oldřich Mikulášek nebo Vítězslav Nezval, jinak se můžete těšit na J. A. Pitínského, Ivana Wernische, Radka Malého, Jáchyma Topola, Martina Reinera, Lubomíra Feldeka a řadu dalších, možná ještě lepších. Zkrátka aristokratická společnost.

Proč tedy psát dále, pojďme na ukázky. Jak se vám líbí třeba příspěvek „knížete brněnské bohémy“ Jana Nováka **Vánoční sen**?

Celá brněnská bohéma žila v míru
Goldflam měl svůj vous až na zem dlouhý
Řezníček se mu smál a tahal mu
za něj Arnoštovi – ten Pavel –
snad svou promnul si také Havlíček Jiří –
po boku se svojí milou
– která ho ctíla byla to pravá
– bohémská „idyla“ však byla skutkem
a jiná už nebyla

Nebo je raději libo klasickou topolovskou Jáchyma Topola?

Židenice, Žabovřesky

*Nad městem plane loď,
svíjí se a křičí, ohnivá!
Manželství, ano, nervy, píchání,
peníze,
radost, ano, je podzim a proud,
skoro kal,
smýká stromy, válí po zemi kaštiny.*

Brno – periferie (Robert Hliněnský)

Těhotná jsi úplně ze všech nejkrásnější.

Tak pojď, uděláme ohniček,
tady na poušti, svah, Brno, Židenice nebo

Žabovřesky,

to je jedno.

Bydlet můžeme kdekoli, kde zavlaje
tvoje záplatované pyžamo.

Pak jsme se rozdělili.

Potajmu jsem se vykradl z domu pít,
ovšemže naposledy.

Okolostojícím to bylo jedno.

Moje desetiletá dcera ale chce,
abychom se z Brna vystěhovali,
už do Vánoc!

Škoda,

za kopcem právě začíná Rallye
Dakar.

A slunce v písku jiskří.

Už za kopcem pochodují velbloudi.

Milan Ohnisko

Já su z Brna

Na koze mám nápis

JÁ SU Z BRNA

Já-Su z Brna

původem lež z Číny

Já su Su z Brna

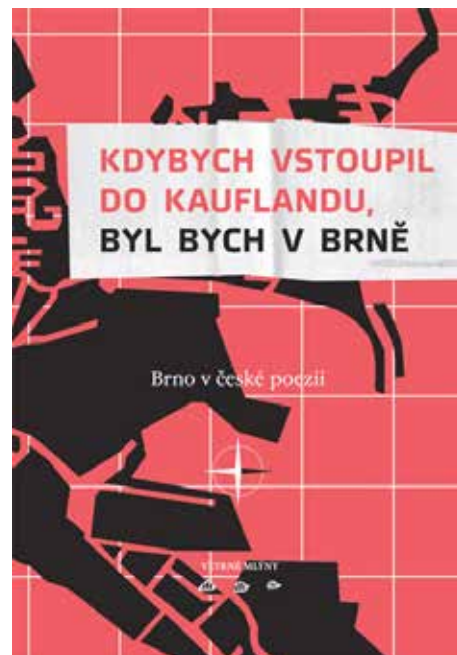
v kterémž žiji

život mystický a činný

Z Říše Středu

z prostřed vukolního jásu

Z Brna já su

Obálka knihy

..... ptal se Ivan Kováč

TŘI OTÁZKY PRO

..... Dušana Utinka

Dušan Utinka je kromě milovníka poezie také odborným lesním hospodářem, poradcem v oblasti lesnictví a ochrany životního prostředí a soudním znalcem pro oceňování pozemků a trvalých porostů. (foto iReceptář.cz)

Máme prostor na tři otázky, ale poradíme si. Takže nejprve položíme nultou otázku: Kdy jsi tady byl poprvé?

V roce 1986, pokud se pamatuji, ale nechtěj, abych si pamatoval, co jsem tenkrát říkal.

A teď tu první: Milý Dušane, probiha, co tu zase děláš? Proč jsi sem přijel?

Protože se mi po tobě stýskalo.

Jsi muž v nejlepších letech. Čemu se v tomto středním věku věnuješ?

Lesům, ochraně přírody, poesii a hlavně jsem rád, že žiju a užívám si to.

Jsi nějak aktivní v recitaci?

Ano, každé ráno recituji s Egonem Bondym:

„Všechno je v prdeli,
ve všední den i v neděli.
Jenom ty kecy sovětský,
ty jsou vždycky vědecký.“

Interpret slovy autora promlouvá za sebe

Marek Adamík

S Davidem Kročou se letos účastníci seznámili jako s předsedou poroty. Na Mezinárodním festivalu poezie ve Valašském Meziříčí ale rozhodně není žádným nováčkem. Naopak. Recitačních soutěží se účastní již od počátku 90. let, nejdříve jako interpret, od roku 2000 jako člen odborné poroty, které již také měl tu čest předsedat. Ke krátkému rozhovoru jsme spolu zasedli před třetím, závěrečným kolem první kategorie soutěžících.

Co říkáte na vystoupení, která jste zatím viděl?

Každý rok je jiný. Myslím, že u textů, co jsem zatím viděl, není dramaturgie nijak výrazná, ale v každém případě zazněly i zajímavé interpretace. Zvláště ze strany slovenských recitátorů, kterých je tentokrát více než českých. Ještě uvidíme, co se objeví v druhé kategorii. Zatím bych žádné definitivní soudy nevynášel, slyšeli jsme několik moc hezkých výkonů, ale nebylo jich mnoho. Mé dojmy jsou spíše smíšené.

Řekl bych, že ve srovnání s minulými ročníky byly výkony vyrovnanější...

Důležité je, aby si interpret dobře vybral text. Výběr textu je asi nejdůležitější fáze jeho práce. Když zvolí dobře, většinou stojí za to i jeho interpretace. Podstatnou roli hraje, aby si vybral něco, co mluví za něj, s čím se může ztotožnit. Text je mnohdy prostředníkem k tomu, aby vyjádřil něco, co jej trápí, co má na srdci, co chce říct publiku. V ideálním případě interpret slovy autora promlouvá za sebe. Ve chvíli, kdy se to podaří, poznají to i diváci a mají z toho zážitek.

David Kroča

Jaké texty si účastníci vybírají v kontextu uplynulých let?

Dříve byly propozice přísnější, dnes je možné si vybrat prózu i poezii, svoboda ve výběru je širší. V historii festivalu byla i léta, kdy byl dokonce povinný text, například některého ruského autora. V tomto je dnes dramaturgie mnohem svobodnější. Máme možnost

slyšet texty od literární klasiky až po nejžhavější současnost, texty, které například reagují na politickou situaci ve světě, texty, které byly publikovány na internetu, v různých soutěžích, časopisech a podobně. Přiznám se, že mám rád spíše takové ty návraty ke klasikům české a slovenské literatury...

Eliška Jurčíková při recitaci v prvním kole soutěže

Nejvíce u vás tedy boduje klasická literatura?

Tak bych to úplně neřekl, zabodovat u mne může každý text, který má nějakou zajímavou interpretaci. Naopak, rád se nechám poučit nebo překvapit recitátorem. Když jsem tady na festivalu byl ještě aktivním vystupujícím – poprvé jsem se účastnil v roce 1993 – vybíral jsem si texty existenciálních básníků. Mezi mé oblíbence patřili Jiří Orten, Karel Šiktanc, Václav Renč, Jan Zahradníček. Také jsem měl vždycky rád humor. Využíval jsem možnosti, že se recituje ve dvou kolech, takže v jednom kole jsem si například zvolil text závažnějšího ražení, ve druhém s humorným nábojem. Měl jsem rád texty Miloše Macourka, Jana Křesadla, Jiřího Suchého...

Pamatujete si, že by někdo na soutěži přednesl text publikovaný pouze na webu? Máme tady literární servery typu Písmák apod.

Na festivalech jako třeba Wolkrův Prostějov nebo Šrámkova Sobotka jsem se setkal s tím, že se recitují například texty z blogů nebo elektronických časopisů. Abych řekl pravdu, nemám moc rád recitování vlastních textů. To už je trochu jiná disciplína, autorský přednes nebo autorské čtení. Na soutěžích uměleckého přednesu

to nikdy nedělá dobrotu. Autor nemívá od textu odstup a někdy tam chybí i kvalita.

Jak je to s osobními predispozicemi pro umělecký přednes? Mají to snazší introverti, extroverti, nebo na tom naopak vůbec nezáleží?

To je hodně individuální. Dobrý interpret poezie nebo prózy by v každém případě měl být dobrý čtenář,

to je asi nejzásadnější. Když má něco načteno a má něco za sebou, pozná se to. Jestli je extrovert nebo introvert... No, většinou jde o lidi, kteří mají rádi publikum a jeviště. Především jde poznat, jestli má člověk vztah k literatuře a jestli jde na jeviště jen proto, aby předvedl sám sebe nebo získal potlesk. Je to sice součástí přednesu, ale není to to nejdůležitější. Primární je, jestli ten člověk má vztah k literatuře, kultuře, ke čtení. Když ho má, tak může i introvert přednesem zaujmout.

Mně přijde skoro nepravděpodobné, že by vystupoval někdo, kdo vztah k literatuře nemá...

Bohužel se občas setkávám s tím, že interpret recituje pro potlesk nebo právě proto, aby se předvedl. Ale nestává se to na úrovni tohoto festivalu. Kromě zmíněného je pro výsledný dojem také důležité, jaká je recitátor osobnost. Že si třeba nenechá vnutit text od nějakého pedagogického vedení, ale že hovoří za sebe.

Vzkázal byste něco soutěžícím, třeba do „recitátorského“ budoucna?

Aby se nebáli číst, experimentovat a prosadit svůj názor. Třeba právě výběrem textu.

Děkuji za rozhovor.

Jasmína Jakalová v prvním kole

Fotoohlédnutí

Nina Pompošová

Anna Lehotská

Lucie Dobóczyová

František Barták

Kristýna Bejdáková

Veronika Mészároszová

Josef Káninský

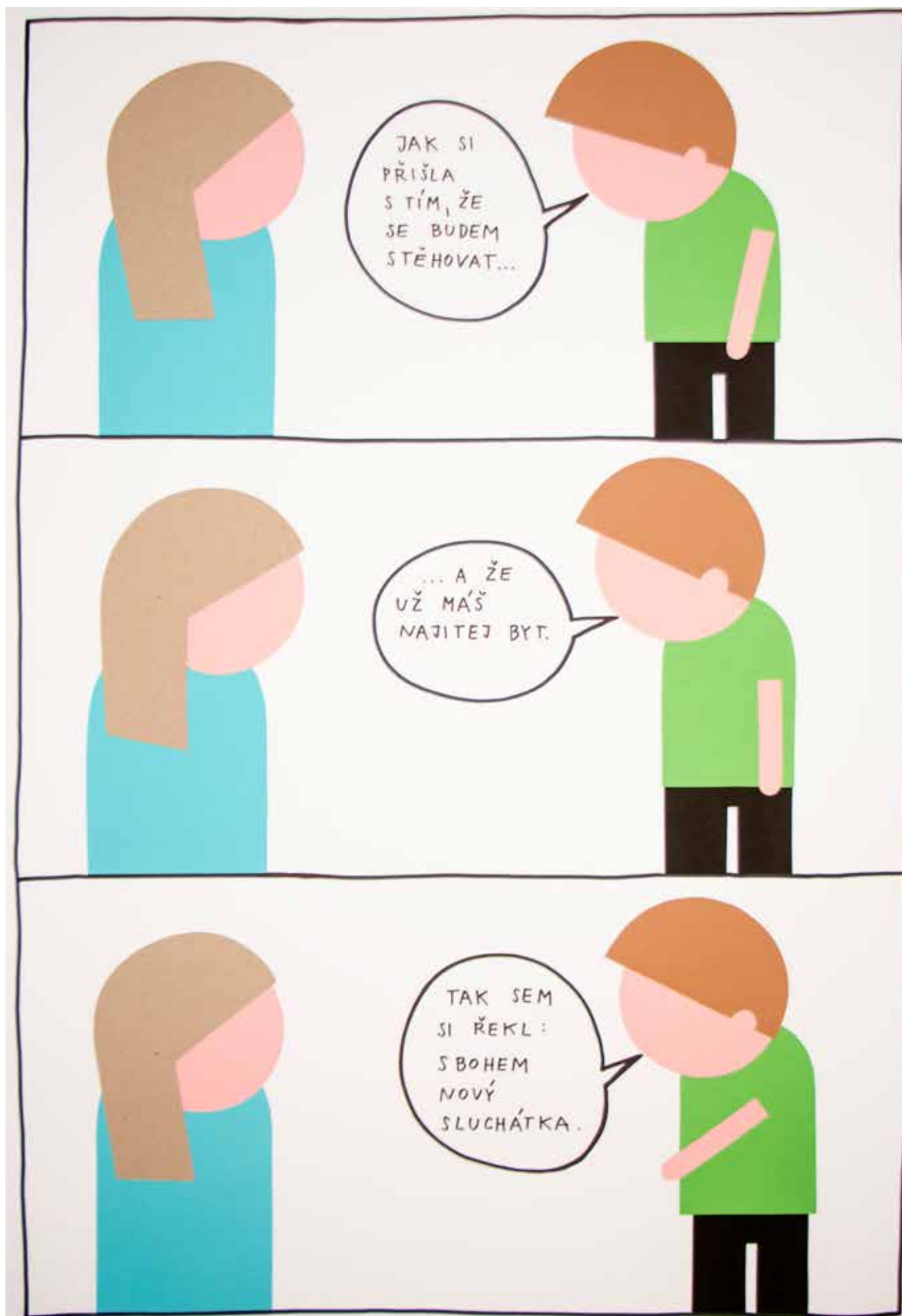

Lukáš Poláček

Okénko Venduly Chalánkové

Více můžete vidět na její výstavě v Galerii Sýpka na II. nádvoří zámku Žerotínů.

V ZRCADLE ČASU:

RODOKAPS

UVÁDÍ V GALERII
OSOBNOSTÍ KULTURNÍHO ŽIVOTA:

Co zanechala Karolína Světlá českým ženám?

připravuje Karel Prokeš

Karolína Světlá, vlastním jménem Johanka Rottová, provdaná Mužáková, byla nejen významným ženským zjevem českého písemnictví, ale současně vynikající propagátorkou pokrokových ženských snah.

Stejně jako Boženu Němcovou přivedl i Johanku Mužákovou k spisovatelství teprve – život. Tato žena, která poznala štěstí mateřství, ztrácí své jediné dítě a propadá ve své citovosti téměř bolesti z této ztráty. Spisovatelství stává se jí úlevou a lékem, ventilem pro vyžití ženského života a vrozených mateřských vlastností. Z paní Johanky Mužákové stává se spisovatelka Karolína Světlá.

Ne nadarmo se říká, že bolest duševně ztužuje a zušlechťuje. Tato pravda se osvědčila i na Karolíně Světlé. Vyrůstá v ní charakterově pevný ženský zjev nadšené propagátorky ženských emancipačních snah, ale ženy ukázněné, odpovědné, vědomé v první řadě povinností k rodině a národnímu celku. Můžeme říci, že bylo štěstím pro české poměry, jestliže pokrokové ženství bylo ztělesněno v této důstojné ukázněné ženě a není u nás reprezentováno nepřírozně neženským typem, který neodpovídá založení české ženy a našim poměrům.

Karolína Světlá prochází různými stupni svého duševního vývoje, cítíme to z postav žen v jejích románech a povídkách. Nikdy nezapírá však ženskou citlivost, ale ve většině svých hrdinek dopracovává se duševním přerodem k typu ženy nesobecké, obětavé, se smyslem pro povinnost ženy, která obětuje raději sebe, aby zachránila muže a rodinu před ztroskotáním. Rodina jest jí nedotknutelnou a svatou. České ženy vzpomínají Karolíny Světlé, jejího ukázněného, důstojného postoje. Rozměnila svou bolest po ztrátě dítěte v zásluhovou práci pro národ, z městského prostředí našla vztah k životu lidu

na venkově, učila úctě k národnímu odkazu a přičinila se ze všech sil o jeho zachování.

Památka význačné ženy jest vzorem žijícím ženám, které se před ní sklánějí v úctě.

Návštěvou u Karolíny Světlé

Eva Vrchlická

(Z knihy: *DĚTSTVÍ S VRCHLICKÝM*, vydal Melantrich)

Pokoj Karolíny Světlé osvěžovaly sady Karlova náměstí. Jinak se podobal pracovně naší babičky. Tytéž

zachovalé, vyleštěné kusy nábytku, zřejmě z téže rodiny, psací stolek k nerozeznání (tak jako nosívaly jiné sestry stejné šaty), podobná knihovna, jen květin a rodinných fotografií méně a ne s tak mateřským fanatismem rozestavených.

Když jsme s maminkou k tetičce přišly a našly ji u psacího stolu, věděly jsme, že se jí daří velmi dobře. Jindy měla spuštěnou záclonu a seděla k oknu ztrnulá jako socha, to byl důkaz, že trpí, buď tělesně, nebo duševně, ale slůvka o tom neřekla a nikdo se jí nesměl ptát. Maminka usedla proti ní a směla ji pohladit. My děti jsme jí políbily ruku – nikomu jinému jsme to nikdy nedělaly – a postály jsme stranou. Prohlédla si nás po řadě přísně a pronikavě: to znamenalo její účast. Jinak to nedovedla a ani nechtěla. Pak pokynula Anežce a ta nám podala každému zlatku. Protože jsme navštěvovaly kmotřinku velmi často, byla to na její poměry neslýchaná marnotratnost, ale musely jsme peníze bez hlesu přijmout.

Maminka zůstala u kmotřinky, a nás děti Anežka odvedla: přišly jsme se zase až rozloučit. Anežka uměla s dětmi: měla doma pod Ještědem řadu mladších sourozenců a byla něžná i veselá. Těšily jsme se především vždy na ni. Byla bych se však často chtěla trochu déle pozdržet u Světlé. Maminka nám doma předčítala všechny její knihy. Její sloh a její řeč nám byly srozumitelné, blízké a drahé od nejtěššího dětství jako sloh a řeč Němcové a Podlipské.

Němcová byla pro nás už jakýsi nadpomyslný zjev: Podlipská byla všecka naše, a jaksi blaze pro nás dosažitelná: Světlá se nám zdála jako kdosi mezi Němcovou a Podlipskou, jako oslnivá bytost, která už mezi námi zpola nežije, ale které je ještě možná se nějak přiblížit. Krom toho babička nám často vypravovala o jejím dětství, že mně nemohlo nezajímat a podivně nedojímat, že tato nepřístupná stařena, tato vznešená Karolína Světlá, je už táž Johanka, sestra Sofinčina, táž zázračně nadaná, překrásná, černooká holčička, která, když přišla s rodiči z divadla, oddeklamovala, odzpívala a odtančila věrně všecko, co viděla a slyšela, která se sama naučila číst a psát po svém, a tak

si objevila svou mateřštinu, a když ji odvedli do francouzsko-německé školy, div nepodlehla ráně, kterou jí zasadilo náhlé zmizení rodného jazyka.

Všechno vědění a poznání, po kterém její dětinská duše tak nedočkavě lačnila, bylo jí podáváno jazyky cizími, a všechny dosud nepovědomé pojmy jazyka jejího, které v ní jako poupata čekaly, aby se již již nádherně rozvily, jako by byly spáleny mrazem, přesto, že veškerá její bytost hltala žízňivě ponaučení jakékoliv. Cítila, že je její srdce rozekláno, její vlastní já rozpolceno. Nedovedla vyslovit své utrpení, nemohla si postěžovat, nikdo by ji nebyl pochopil, ale při zdánlivě klidu a plnění svých žákovských povinností propadala tak onomu pocitu násilného rozdělení, že měla přeludy.

Po prvé potkala na ulici sebe samou. Babička mi o tom často vypravovala, ona sama píše o tom ve svých vzpomínkách. Šla Poštovskou ulicí se svou maminkou, mou prababičkou, a podivila se, že děvčátko, blížící se s opačné strany proti nim, má navlas takové šatečky jako ona. I botičky měla stejné, klobouk, rukavičky – bylo to k smíchu – vlasy měla jako ona, obličej, oči – už bylo až u ní. Podívaly se na sebe tak zblízka, že Johanku zamrazilo. „Vždyť to jsem já!“ řekla si, a děvčátko zmizelo. I mne mrazilo, když mi o tom babička vypravovala, a chtěla jsem to vždy znovu slyšet. A to byla ta Johanka, kterou už nikdy nejrůznější vidiny neopustily, která vyrostla, dospěla, a jednoho dne tiskla maličké děvčátko v náručí. Zase byla její bytost rozdělena: ale v jaké naději! A to malinké, nadějně druhé já zmizelo jí navždy a tak záhy! Zbyly jen přeludy, někdy velkolepé, někdy děsivé a strašné...

Sebrané spisy Karolíny Světlé obsáhly 30 svazků a vydává je ilustrované Nakladatelství L. Mazáče v Praze II., Spálená ul. Čís. 53.

Karolína Světlá jako uchovatelka lidového umění

Kromě svého bohatého literárního odkazu nechává za sebou Karo-

lína Světlá památku ženy, která se přiblížila duši českého lidu, její přirozené kráse a všemu tomu, co jest vytvořeno z lidové tvorby – našemu lidovému umění.

Z konservativního měšťanského prostředí našla si Světlá cestu do venkovských chalup. Tam nalézala nejen svérázné české charaktery, často ovšem s chybami a slabostmi, ale také s živým smyslem pro umělecké tvoření, vlastní českému lidu. Konservátorské snahy naší vynikající spisovatelky staly se vzorem a pobídkou ostatním českým ženám, aby se snažily o uchování našeho lidového umění.

Tím, že hledala Světlá postavy pro svůj venkovský román, našla také poklady lidové tvorby a prvky smyslu pro krásu v lidovém umění. Když založila a řídila řadu let Ženský výrobní spolek, vnesla do výchovy mladých českých dívek smysl pro lidové umění a jeho uchování. Jí děkujeme velmi mnoho za zachování starých rodinných památek krojových, starého českého nábytku, ozdobených a keramických výtvorů. Autorita Světlé jako spisovatelky působí tu značně na dívky z městských rodin a učí je účtě k přezírané tvorbě českého lidu. Jestliže dnes plně uznáváme, co znamená pro kulturu národa stavět na prvcích národního umění, můžeme poděkovat českým ženám, jako byla Karolína Světlá, že budovaly tento zájem.

Líčení staropražského života přenáší Světlou do pražských domácností a bezděčně obrací její pozornost k staropražským obrazům a pověstem, které nám uchová. V tomto směru dává výchově dívek tehdejší doby ideovou náplň. I její populární publicistické články a práce obírají se velmi často zásadami vychování žen a buzení smyslu pro krásné a ušlechtilé národní snahy.

Čím více pociťuje dnešní doba potřebu uchovati lidovou tvorbu, staré písně, pověsti, pohádky, zkazky lidové, výšivky, malovánky, tím více vděčnosti musíme pociťovat k pokrokovým a zasloužilým českým ženám, které vlastně vytvořily předvoj těchto snah.

RODOKAPS 8. března 1940

Literární bar

Jiří Jurečka vybírá z krásné literatury
Slza komsomolky / Čubčí pajšl

Gripenberg

Månsson se večer, než šel spát, s oblibou vždycky usadil do své staré rozviklané lenošky a dal si několik skleniček. A tak i toto pondělí večer.

Pondělní večer byl totiž dalším vyvrcholením týdne. Jednak už měl ženy dost a věděl, že ji až do pátku večer neuvidí, i když se mu po ní asi tak ve čtvrtek večer už bude zase stýskat, jednak za poslední tři dny nevypil ani pivo k jídlu. Teď se již u jeho manželky nepodával alkohol v žádné podobě.

Namíchal si třetího gripenberga a myslel na svého neutronulého utopence.

Takovýto gripenberg se skládá asi z osmi centilitrů ginu, třetinkové lahvičky grapefruitového toniku a drceného ledu. Naučil se ho takto míchat ve Villmanstrandu od jednoho finského Švéda, jezdeckého důstojníka, který se skutečně jmenoval Gripenberg. Bylo to hned po válce a grapefruitový tonik býval tehdy ohromná vzácnost, a od té doby už Månsson u gripenbergů vydržel.

(Maj Sjöwalllová, Per Wahlöö: Zmizelé hasičské auto)

Slza komsomolky

Je to koktejl vonný a podivuhodný. Proč vonný, to se dozvíte později. Nejdříve vysvětlím, proč je podivuhodný.

Kdo pije prostě vodku, uchová si i zdravý rozum, i pevnou paměť, anebo naopak ztrácí naráz jedno i druhé. Zato v případě Slzy komsomolky – to je legrace: Člověk ji vypije deci, téhle Slzy, paměť má jasnou, ale po zdravém rozumu ani památky. Vypije další deci a sám sobě se podiví, odkud se v něm vzalo tolik zdravého rozumu a kam se poděla veškerá pevná paměť.

Už sám recept na Slzu vydává libou vůni. Vůně hotového koktejlu pak může člověka na okamžik zbavit smyslu i vědomí. Mě například zbavila.

Voňavka levandulová	0,15 dl	/	Voňavka sporýšová	0,15 dl
Kolínská lesní voda	0,3 dl	/	Lak na nehty	0,02 dl
Voda ústní	1,5 dl	/	Limonáda	1,5 dl

Takto připravenou směs je třeba 20 minut míchat větvičkou zimolezu. Někteří lidé ovšem tvrdí, že zimolez je možno v případě nutnosti nahradit kokoticí. To je nesprávné a zločinné! Kdybyste mě krájeli podléhně i napříč, nedonutíte mě míchat Slzu komsomolky kokoticí. Budu ji míchat zimolezem. Mohu se smíchy potřhat, když někdo v mé přítomnosti míchá Slzu ne zimolezem, ale kokoticí.

Ale dost už o slze.

Čubčí pajšl

Ale dost už o slze. Nyní vám nabídnu to poslední a nejlepší. Koruna díla předčí všechny odměny, jak řekl básník. Zkrátka a dobře, nabízím vám koktejl Čubčí pajšl, nápoj, který zastíní vše. To už není nápoj, to je hudba sfér. Co je nejkrásnější na světě? Boj za osvobození lidstva. Ale ještě krásnější je tohle (zapisujte si):

Pivo žigulovské	1 dl	/	Šampon Sadko – Bohatý host	0,3 dl
Vodička k odstraňování lupů z vlasů	0,7 dl	/	Lepidlo BF	0,12 dl
Brzdová kapalina	0,35 dl	/	Repelent proti drobnému hmyzu	0,2 dl

To vše se nechá po jeden týden odstát s doutníkovým tabákem a extrakt se podává. Dostal jsem ostatně dopisy, jež přemýšliví pisatelé doporučovali následující: Ponechat vyluhované listy v cedníku, tedy ponechat je v cedníku, aby ještě odkapaly, a jít spát. Tohle už je bláznivý nápad a všechny tyhle dodatky a úpravy pocházejí z neduživé fantazie a nedostatku tvořivého rozletu ducha. Odtud takové hloupé úpravy pocházejí.

Tak tedy podává se Čubčí pajšl. Pijte jej ve chvíli, kdy se objeví první hvězda, a po velkých doušcích. Už po prvních dvou pohárech tohoto koktejlu se člověk stává natolik oduševnělým, že k němu můžete přistoupit a po celou půlhodinu mu ze vzdálenosti půldruhé metru plivat do ksichtu, a on vám nic neřekne.

(obě ukázky Venědikt Jerofejev – Moskva-Petušky)

FESTIVALOVÉ MENU

Jelení guláš, houskový knedlík / pečivo	99 Kč
Kuřecí stripsy v sezamové krustě,	
pařížské brambůrky s jarní cibulkou	99 Kč
Vepřová krkovička na grilu, chléb, okurek	99 Kč
Smažený sýr, americké brambory, tatarka	99 Kč
Zeleninové rizoto	80 Kč
Boloňské špagety	80 Kč

Kyselice, párky, pizza, ovoce, zelenina,
dezerty, čaj, espresso...

tiráž

Foto na titulní straně: Filip Pavuk
použil při svém vystoupení
silné argumenty.
(Redakčně upraveno)

Festivalové listy 54. Mezinárodní-
ho festivalu poezie pro účastníky
festivalu vydává Kulturní zařízení
města Valašského Meziříčí, p. o.

Redakce:

Karel Prokeš – šéfredaktor,
Ondřej Smolka – grafika, sazba
Jana Fusková – fotograf

Redakční kruh:

Aleš Linduška, Jiří Jurečka,
Ivan Kováč, Marek Adamík,
Klára Kunčická,
Alžběta Hrušková

DOBRODRUŽSTVÍ JOE DRNA KRESLÍ J. NOVÁK 11

Jednou Joe se svou Iris hezkou
na tramp vyšel Posázavskou stezkou.
Na oběd ji pozval do své chaty,
Iris už se těší hody na ty.

Hned se pustí chutě do vaření,
topení však v pořádku dnes není.
Hustá mračna ohavného čoudu
napíňují dýmem celou boudu.

„To je ale biamáž, lidé zlatí,
na tohle se musím podívatí.
Uvidíme, kde je tády vina!
A už strká hlavu do komína.“

Sam však co do komína kouká,
v chatě Ferry do ohniště fouká,
krásná Iris nedočkavě leje
do plamene láhev petroleje.

Tento počín nezkušené ženy
účinek měl zcela netušený:
ozvala se rána jako z děla,
z ohně spousta sazí vyletěla.

Radostně se Joe dolů vrací,
šťasten nad svou podařenou prací.
Co však stalo se to s tebou, Drne?
Dovnitř sveřepý se černoch hrnel

POSLEDNÍ ŠTĚK

aneb festivalová (báseň v próze)

Aleš Linduška

Hlasy cosi šepotají, drmolí, rvou, jak se ohýbá verš v hrdlech soutěžících. Šustění sáčku od bonbonů v kapse šatnářky a plaché obejmутí. Slovenčina měkce hladí do ucha plachého studenta, jeho oči češou nazrslou hřívu pyšné krasavice, jež vítězně svírá ruličku zmačkaných veršů a zaklání hlavu ke stropu sklepení. K nebi se zvedají prosby o klid a první havrani usedají do stoletých korun velikánů v parku Botanika. A mladí gymnazisté hlasitě míjejí okna místní vinárny, jako kdysi básníci toulali se před výlohami dnes už zapomenutých kaváren. Výkřik do tmy a v sále přítomní lampiček a intelektuální dusno u stolečků, přehnaná snaha o přesnou artikulaci.

A znovu znějí verše, jako by se šlo do války o svět, jako by se znovu mělo umírat za sny a ideály mládí. Ale venku duní naftové motory nablýskaných limuzín místních zbohatlíků. Nikdy nečetli ani verš, ale svět jim leží u nohou. A krásná básnička staví malého sněhuláčka z prvních vloček na nádvoří zámku, student ji bere za ruku, vede si ji podloubím dolů, nemyslí teď na poezii. Hlasitě brumláni porotců a zápach cigarety, úpadek mravů, a přednes už není, jako když oni byli mladí. Zní hlasy, ale srdce znovu touží vzlétnout

a poznat lehkost bytí, po několika skleničkách levného koňaku se jim to daří. Zámek spí, aby se znovu probudil do lehké sobotní kocoviny.

A je slyšet špendlíček spadnout v sále, když stojí na jevišti víla, sen nás pisálků z místního plátku, a rošťácky se nesou těžkým vzduchem sklepení svobodné beatnické verše. Za chvíli gerojsky vzdoruje balada Ohlasů písní ruských a káva porotců stydne. Rum ještě v zákulisí nevoní, ale odér místní zelňačky evokuje svérázné mravy valašských končin. Sál se plní a vyprazdňuje jako v pravidelném rytmu starých tradicionálů, občas zní potlesk ze soucitu a někdy od srdce. Smích je přehráváný, ale úsměvy jsou ryzí. Jsme tu spolu jako jedna spiklenecká Foglarova parta nenapravitelných Mirků Dušínů. Přichází starosta a tajemství bude odhaleno. Sláva vítězům. Čest veršům tolikrát již hlasem očištěných.

A znovu spolu, už bez trémy. Atmosféra sálá uvolněním a člověk touží po sblížení a zní hudba nahore v zámku a švitoří dámy v klubu před barmanem. Nikomu se nechce spát a snad i pan profesor Demel znovu přichází na parket, kde místní múzy tančí v rytmu reprodukováné poezie. Svět je lehký

a pryč je tíže světa lokajů a pánů. Čas na slunečních hodinách v noci neplyne, zastavil se a daleko jsou chvíle loučení. Ještě znovu znějí verše a tam někde v podkroví snad zkouší znovu někdo báseň psát a pak ji bez podpisu schová do kapsičky potrhaných džínsů. A nespátří ji oči dívky více, papír a rýmy smyje slivovice.

A v nedělní ráno jako v roztoužení táje vločka a k ní se přidal splín a my navždy spolu a na rok zase odloučení hledáme cesty k domovům svým. Vlaky rozvezou nás s hlavami na sklech nalepenými a se vzpomínkou na nedozpívané blues. Však řekli jsme si za rok znovu a zase spolu a zámek nad Bečvou zní uklízeček klení. Není však tak těžkých rán, z nichž by nepomoh elixír zapomnění. Nebyli jsme spolu zasnoubeni, ale vidím tě tam jako v tu noc, kdy zpívali jsme o půl třetí na náměstí a zima byla nám tak krásně, že nás život hřál. Bylo nám lehce, ale osud pospíchal. A na plakátech ještě četli po nedělním poblouznění, že festival poezie se nám snad jen zdál a ten sen se vrací jako do potoka raci. A co víc si ještě přát. Zalehnout na obláčky a zimu přečkat v peřinách.

Mezinárodní festival poezie je soutěž amatérských recitátorů
z České a Slovenské republiky pořádaná Kulturním zařízením města
Valašského Meziříčí a městem Valašské Meziříčí
za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a CS Cabot
ve spolupráci s NIPOS ARTAMA Praha a Národním osvetovým centrom
Bratislava, DUHA – kulturním klubem u hradeb Prostějov
a Mestským kultúrnym strediskom Dolný Kubín.